

Aihe: Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma (LVV-U/76282/2026)
Lähetetty: 29.5.2026, 11.59.53
Mistä: Kännälä Sami (STUK)<Sami.Kannala@stuk.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Luokat: K2_Emi

Hei,

Säteilyturvakeskuksella ei ole lausuttavaa Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmaan (LVV-U/76282/2026).

Ystävällisin terveisin,
Sami Kännälä

Sami Kännälä
Erikoistutkija
STUK - Säteilyturvakeskus
Ionisoimattoman säteilyn valvonta
Jokiniemenkuja 1, 01370 Vantaa
puh. +358 9 759 88 531
sami.kannala@stuk.fi
www.stuk.fi

Jos tätä viestiä ei ole tarkoitettu sinulle, älä ilmaise tai käytä hyväksesi viestin sisältöä tai tietoa viestin olemassaolosta (laki sähköisen viestinnän palveluista 136 §). Ilmoita viestistä lähettäjälle ja poista viesti.
Om det här meddelandet inte är avsett för dig, får du inte röja eller utnyttja meddelandets innehåll eller uppgifterna om meddelandets existens (lag om tjänster inom elektronisk kommunikation 136 §).
Informera avsändaren och radera meddelandet.
If this message is not intended for you, do not disclose or make use of its content, or the knowledge of its existence (Act on Electronic Communications Services, Section 136). Inform the sender and delete.

Aihe: VASTAUS: Lausuntopyyntö Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta, Koski TI ja Marttila //WO56029
Lähetetty: 8.6.2026, 12.32.56
Mistä: ERVE_VP_kirjaamo<kirjaamo@erillisverkot.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo; Mäkeläinen Sanna (LVV)

Luokat: K2_Maritta

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellei tunnista lähettäjä.
OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.
NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Nro ERVE/689/00.00.01.01/2026

Hei

Viite: LVV-U/76282/2026

Viitaten lausuntopyyntöönne 25.5.2026 koskien Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Ystävällisin terveisin
Suomen Erillisverkot Oy
erillisverkot.fi

Turvallisuus tehdään yhdessä

Lähetäjä: Laine Leila (LVV) <leila.laine@lvv.fi>
Lähetetty: torstai, 21. toukokuuta, 2026 9.24
Vastaanottaja: kirjaamo@fingrid.fi; ans@fintraffic.fi; lausunnot@gasgrid.fi; kirjaamo@fmi.fi; Kirjaamo (koski.fi) <kirjaamo@koski.fi>; Kirjaamo (lieto.fi) <kirjaamo@lieto.fi>; kirjaamo@traficom.fi; kirjaamo.lounais-suomi@elinvoimakeskus.fi; kirjaamo@luke.fi; Kunta (marttila.fi) <kunta@marttila.fi>; kirjaamo@metsa.fi; PV_VP_2LOGR_kirjaamo <kirjaamo.2logr@mil.fi>; ERVE_VP_kirjaamo <kirjaamo@erillisverkot.fi>; kirjaamo@stuk.fi; museo.kirjaamo@turku.fi; kirjaamo@varsinais-suomi.fi; UK_varha_pelastuslaitos <pelastuslaitos@varha.fi>; kirjaamo@vayla.fi
Kopio: Mäkeläinen Sanna (LVV) <sanna.makelainen@lvv.fi>
Aihe: Lausuntopyyntö Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta, Koski TI ja Marttila

HUOM! Viesti on saapunut turvallisuusverkon ulkopuolelta. Älä avaa viestin linkkejä tai liitteitä, jos et tunnista lähettäjä.

Hei,

Liitteenä Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö Axpo Renewable Finland Oy:n Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Koski TI ja Marttila.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 17.7.2026 mennessä sähköpostilla: kirjaamo@lvv.fi sekä tiedoksi sanna.makelainen@lvv.fi.

Arviointiohjelma ja lausuntopyyntö löytyvät sivuilta www.ymparisto.fi/riuttamaen-tuulivoimahanke-YVA.

Terveisin,

Leila Laine
Tarkastaja | Inspektör
Lupa- ja valvontavirasto | Tillstånds- och tillsynsverket
Ympäristöosasto | Miljöavdelningen

Yhdyskunnat ja infra

Puhelinnumero | Tfn: 0295 254 048
Postiosoite | Postadress: Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV
Käyntiosoite | Besöksadress: Opastinsilta 12 A, 2. krs., 00520 Helsinki

www.lv.fi

LinkedIn: Lupa- ja valvontavirasto – Tillstånds- och tillsynsverket | Facebook: Lupa- ja valvontavirasto – Tillstånds- och tillsynsverket

Lupa- ja valvontavirasto on valtakunnallinen ja monialainen valtion keskushallinnon viranomainen, joka hoitaa useita aloja koskevia lupa-, valvonta-, rekisteröinti-, toimeenpano- ja ohjaustehtäviä.

Tillstånds- och tillsynsverket är en riksomfattande och sektorsövergripande myndighet som hör till statens centralförvaltning och som sköter tillstånds-, tillsyns-, registrerings-, verkställighets- och styrningsuppgifter inom flera verksamhetsområden.

Tämä viesti on osoitettu ainoastaan sen tarkoitetulle vastaanottajalle ja se saattaa sisältää salassa pidettävää tietoa. Jos et ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, tuhoa viesti ja ilmoita asiasta välittömästi viestin lähettäjälle. Viestin sisällön, välitystiedon ja viestin olemassaolon hyväksikäyttäminen ja ilmaiseminen on kielletty laissa (laki sähköisen viestinnän palveluista 136 §).

Detta meddelande är avsett endast för den nämnda mottagaren och kan innehålla sekretessbelagd information. Ifall du inte är den avsedda mottagaren, vänligen förstör meddelandet och informera avsändaren omedelbart. Det är i lag (136 § i lag om tjänster inom elektronisk kommunikation) förbjudet att utnyttja eller röja meddelandets innehåll och förmedlingsuppgifter eller uppgifterna om meddelandets existens.

This e-mail message is intended only for the person(s) named in the message header and may contain privileged information. If you are not the intended recipient of this message, please delete the message and notify the sender immediately. It is forbidden by law (Information Society Code, Section 136) to disclose the content or traffic data of the message or the knowledge of its existence, or to make use of them.

§ 30

Lausunto Koski TL:n ja Marttilan Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

VSLDno-2026-275

Oheismateriaali

1 Liite 1 lausuntoon Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Varsinais-Suomen liiton lausuntoa Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 17.7.2026 mennessä (LVV-U/76282/2026). Lausuntopyynnössä pyydetään kiinnittämään huomiota ohjelman nykytila-arvioiden riittävyyteen, hankkeen todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin sekä siihen, ovatko hankkeen selvitykset kohdennettu niihin. Lisäksi pyydetään huomioimaan mahdolliset rinnakkaiset hallinnolliset prosessit.

Axpo Renewable Finland Oy suunnittelee enintään 8 tuulivoimalan rakentamista Kosken TI sekä Marttilan kuntien rajalle. Hankealue sijoittuu 6 kilometriä Kosken TI keskustasta lounaaseen ja 8 kilometriä Marttilan keskustasta itään. Hankkeen sähkönsiirtoyhteydet sijoittuvat lisäksi Liedon kaupungin alueelle.

Noin 450 hehtaarin laajuiselle hankealueelle suunnitellaan vaihtoehtoisesti joko kuuden tai kahdeksan tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 MW. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella 14–16 kilometrin pituisella 110 kilovoltin voimajohdolla. Sen liittymispiste on Liedon kaupungin koillisosassa sijaitsevalla Suurilan sähköasemalla. Uusi voimajohto pyritään rakentamaan osittain samaan johtokäytävään Fingrid Oyj:n Lieto-Forssa-voimajohdon kanssa.

YVA-menettelyssä arvioitavat tuulivoimalavaihtoehdot ovat

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalaa.

VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 6 tuulivoimalaa.

YVA-menettelyssä arvioitavat sähkönsiirron vaihtoehdot ovat

SVE1: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon noin 14 kilometrin pituisella uudella 110 kV voimajohdolla, jonka reitti lähtee hankealueen pohjoisosasta.

SVE2: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon noin 16 kilometrin pituisella uudella 110 kV voimajohdolla, joka reitti lähtee hankealueen keskiosasta.

Valmistelija/lisätiedot

suunnittelujohtaja Heidi Saaristo-Levin

erikoissuunnittelija Kristina Karppi

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Aluesuunnittelujaosto päättää antaa lupa- ja valvontavirastolle seuraavan lausunnon Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta:

Kaavatilanne ja sen kuvaus YVA-ohjelmassa

Alueella ei ole yleis- eikä asemakaavoja. Varsinais-Suomen voimassa olevien maakuntakaavamerkintöjen yhdistelmässä hankerajaus on maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Hankealalla on myös matkailun, retkeilyn ja virkistyskehittämisen kohdealueen sekä ohjeellisen ulkoilureitin maakuntakaavamerkinnot. Maakuntakaavamerkinnoista olennaisia ovat kaksi luonnonsuojelualuetta ja samalla Karhunperänrahan Natura SAC -aluetta, keidassoita, joiden väliin hankkeen eteläosa rajautuu välittömästi ja kiilamaisesti. Lisäksi Härkätien maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen merkintä on hieman alle 2 kilometrin etäisyydellä hankealan pohjoispuolella.

YVA-ohjelman nykytilanteen kuvauksessa maakuntakaavasta on kuitenkin syytä tuoda esille, että alueella on voimassa myös Varsinais-Suomen tuulivoimavaihekaavamaakuntakaava. Lisäksi tulee kertoa, että vaihekaavassa ei ole maakunnallisesti merkittävän tuulivoimaloiden alueen eikä energiahuollon kohteen merkintää tälle hankealalle. Riuttamäen tuulivoimahanke lukeutuu TVVK:n määritelmän mukaan maakunnallisesti merkittäväksi energiahuollon kohteeksi. Niillä on 3-9 voimalaa. Hanke on siis tältä osin ristiriidassa maakuntakaavan kanssa.

Varsinais-Suomen vesien ja voimien vaihekaavatyön kuvauksessa rinnakkaisena hallinnollisena prosessina tulee kertoa myös, että kaavatyön taustaselvityksenä on tehty ja julkaistu Varsinais-Suomen maatuulivoiman päivitysselvitys vuonna 2025. Kyseinen Riuttamäen alue on selvitystyössä tutkittu (Marttilankorven kohdenimellä). Sitä ei suositeltu maakunnallisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon – ei myöskään aiemmassa tuulivoiman taustaselvityksessä vuodelta 2011. Syinä olivat alueen luonto- ja virkistysarvot kummassakin selvityksessä. Luontoarvot ovat erityisen korkeita myös luonnonsuojelualueiden reunavyöhykkeillä. Päivitysselvitys tulee lisätä YVA-ohjelman lähdeluetteloon linkkeineen.

Kuvausta hankealan suhteesta voimassa olevien maakuntakaavojen yleismääräyksiin tulee täydentää. Kuvauksessa on todettu, ettei hankeala ole arvoalueilla. Kuvaukseen tulee lisätä, että hankealan eteläkulma on kiilamaisesti kahden maakuntakaavan luonnonsuojelu- ja Natura SAC -alueen välissä ja että sen läheisyydessä on seudullisesti merkittäviä virkistysreittejä.

Hankkeen todennäköisesti merkittävät vaikutukset ja selvitysten kohdentaminen

Hankkeen todennäköisesti merkittävät vaikutukset on tunnistettu YVA-ohjelman arviossa pääosin asianmukaisesti: suojelualueet ja muut luontoarvoiltaan merkittävät kohteet, linnusto, muut eläimet, ihminen (asutus ja virkistys) sekä maisema. Myös YVA-ohjelmassa esitetty selvityssuunnitelma on kokonaisuutena osuva (liitteessä 1). V-S liitto esittää näihin kuitenkin seuraavia täsmentäviä huomioita:

-
- vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön tulee tunnistaa merkittäviksi, sillä hanke on ristiriidassa Varsinais-Suomen tuulivoimavaihemaaakuntakaavan kanssa. Tekstiin tulee myös lisätä maininta hankealan välittömästä rajautumisesta kiilamaisesti kahteen luonnonsuojelu- ja Natura-aluemerkintään Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaaakuntakaavassa.
 - vaikutukset pintavesiin tulee tunnistaa mahdollisesti merkittäviksi, sillä hanke rajautuu välittömästi Natura-alueiden keidassoihin.
 - hankkeen vaikutuksia ihmisiin ja voimaloiden vähimmäisetäisyyksiä asutukseen, luonnonsuojelualueisiin ja luonnonsuojelualueisiin, joilla on virkistyskäyttöä, tulee tutkia huomioiden asetus tuulivoimaloiden ulkomelun ohjearvoista sekä tiedossa oleva, vuoden 2027 alusta todennäköisesti voimaan astuva päivitetty alueidenkäyttölaki ja sen pykälät tuulivoimasta. YVA-ohjelman aineistosta puuttuvat tiedot ja teemakartta siitä, miten paljon asutusta on 1 kilometrin ja toisaalta 1,25 kilometrin etäisyydellä voimaloista. Kyseiset säädökset viittaavat näihin etäisyyksiin. Etäisyyksistä luontoarvoihin Varsinais-Suomen maatuulivoiman päivitysselvityksessä suositellaan vähintään 500 metrin etäisyyttä luonnonsuojelualueisiin ja 1000 metrin etäisyyttä linnuille tärkeisiin alueisiin.
 - YVA-menettelyssä tarkasteltavista vaihtoehtoista suppeampi vaihtoehto 2 sekä sen sähkönsiirron pohjoisempi vaihtoehto 1 aiheuttavat todennäköisesti hieman vähemmän merkittäviä vaikutuksia kuin laajempi 8 voimalan vaihtoehto ja eteläisempi sähkönsiirron linjaus.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia	16.06.2026 09:33:09 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälllys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Lupa- ja valvontavirasto

PL 20

13035 LVV

kirjaamo@lvv.fi

Viite: LVV-U/76282/2026

Metsähallituksen lausunto Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta

Lupa- ja valvontavirasto on kuuluttanut Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Hankealue sijaitse Koski TL:n ja Marttilan kuntien rajalla. Tuotantoalueen osalta YVA-menettelyssä arvioidaan nollavaihtoehtoon (VE0) lisäksi kahta hankevaihtoehtoa, joissa alueelle toteutetaan 8 (VE1) tai 6 (VE2) tuulivoimalaa. Tuulivoimalat liitetään sähköverkkoon Liedon Suurilan sähköasemalla. Sähkönsiirron osalta YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta eri linjavaihtoehtoa, joiden pituus on 14,2 km (SVE1) tai 15,6 km (SVE2). Hankkeesta vastaa Axpo Renewable Finland Oy.

Metsähallitus lausuu YVA-ohjelmasta valtion maa-alueiden hallinnoijana sekä valtion luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena.

Metsähallitus on tutustunut ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan ja toteaa siitä lausuntonaan seuraavaa:

YVA-menettelyssä arvioitava hanke koskee tuulivoima-alueen toteuttamista Riuttamäen alueelle sekä tuulivoimaloiden liittämiseen tarvittavan voimajohdon toteuttamista tuotantoalueelta Suurilan sähköasemalle. Metsähallitus katsoo, että hanke kuvataan YVA-ohjelmassa riittävällä tarkkuudella ja YVA-ohjelmassa tunnistetaan arvioinnin kannalta keskeiset vaikutusmekanismit. Vaikutusten arvioinnissa sekä hanketta varten toteutettavissa selvityksissä (mm. luonto- ja linnust selvitykset) käytettävät menetelmät kuvataan YVA-ohjelmassa kuitenkin yleispiirteisesti, minkä vuoksi arviointien asianmukaisuuteen ei ole YVA-ohjelman perusteella mahdollista ottaa kantaa. YVA-selostuksessa käytetyt arviointimenetelmät ja päättelyketjut sekä perustelut vaikutusten merkittävyydelle tulee kuvata yksityiskohtaisesti.

Suunniteltu tuotantoalue sijoittuu Varsinais-Suomen mittakaavassa laajalle, yhtenäiselle metsä- ja suoalueelle, johon kytkeytyy myös Metsähallituksen

Luontopalvelujen hallinnassa oleva Karhunperänrahkan luonnonsuojelualue. Luonnonsuojelualue on perustettu asetuksella VnA 214/2014 ja se kuuluu osittain Karhunperänrahkan Natura-alueeseen (FI0200015, SAC). Karhunperänrahkan luonnonsuojelualueen lisäksi tuotantoalueen länsipuolelle sijoittuu Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien (JHT) taseessa olevan, suojelukäyttöön varattu kiinteistö 480-419-4-70. Kiinteistö on hankittu valtiolle suojelukäyttöön osana METSO-ohjelmaa. Kiinteistöä ei ole vielä perustettu luonnonsuojelualueeksi.

Arvioitavat hankevaihtoehdot

Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä arvioidaan kahta vaihtoehtoa suunnitellun tuotantoalueen (VE1, VE2) ja sähkönsiirtoreitin (SVE1, SVE2) osalta. Vaihtoehdoissa VE1 ja SVE2 hankkeessa toteutettavia rakenteita (tuulivoimalat, voimajohdot) esitetään sijoitettavaksi Karhunperänrahkan luonnonsuojelu- ja Natura-alueen välittömään läheisyyteen alueelle, jolta tunnetaan havaintoja mm. liito-oravasta (LuD IV laji). Metsähallitus katsoo, että em. vaihtoehdot sijoittuvat jo olemassa olevien tietojen perusteella luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaalle alueelle ja ne tulevat edelleen todennäköisesti heikentämään alueen luontoarvoja.

Valtion luonnonsuojelu- ja suojeluun varatut alueet tuotantoalueella

YVA-ohjelman (kpl 15.2.) mukaan hankkeesta laaditaan Karhunperänrahkan Natura-alueen (FI0200015, SAC) osalta luonnonsuojelulain mukainen Natura-arviointi. Arvioinnin toteutustapaa tai esimerkiksi luontoarvoja, joihin suunnitellun hankkeen vaikutukset erityisesti kohdistuvat, ei YVA-ohjelmassa kuvata. Metsähallitus katsoo, että Natura-arvioinnissa korostuu todennäköisesti hankkeen vaikutus alueen suojeluperusteena olevaan liito-oravaan, joka esiintyy olemassa olevien havaintojen perusteella myös Natura-alueen ulkopuolella. Natura-arvioinnissa tulee varmistua siitä, ettei hanke heikennä liito-oravan liikkumismahdollisuuksia lajin potentiaalisten elinympäristöjen ja Natura-alueen eri osien välillä.

Karhunperänrahkan Natura-alue on sisällytetty Natura-suojelualueohjelmaan luontodirektiivin mukaisena alueena (SAC). Metsähallitus huomauttaa, että myös alueen linnusto on suojeltu Karhunperänrahkan luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksillä. Metsähallitus katsoo, että YVA-menettelyssä tulee arvioida Natura-arvioinnin rinnalla hankkeen vaikutukset Karhunperänrahkan luonnonsuojelualueen linnustoon. YVA-ohjelman perusteella jää epäselväksi, miten luonnonsuojelualueen pesimälinnustoon kohdistuvat vaikutukset tullaan YVA-menettelyssä arvioimaan. YVA-ohjelman (kpl 15.1.1) mukaan hankealueen sekä mm.

Karhunperärahkan luonnonsuojelualueen uhanalaisten lajien ja niistä tehtyjen havaintojen ajantasaisuus tarkastetaan osana hankkeen luontoselvityksiä. Linnustoselvitysten kuvauksessa (kpl 13.2.) ei kuitenkaan kerrota, onko myös luonnonsuojelualueen linnustotiedot tarkoitus täydentää osana YVA-menettelyä. Metsähallitus katsoo, että Karhunperärahkan luonnonsuojelualueen pohjoisten osa-alueiden (Haapasuo, Orhijoenrahka, Juomakivenrahka) pesimälinnusto tulee kartoittaa osana YVA-menettelyä, jotta pesimälinnuston tilasta on arvioinnin pohjaksi käytettävissä ajantasainen tieto. Menetelmänä Metsähallitus esittää käytettäväksi esimerkiksi 2–3 käyntikerran kartoituslaskentaa.

Valtion luonnonsuojelu- ja suojeluun varatut alueet sähkönsiirron alueella

YVA-menettelyssä tarkastellaan sähkönsiirron osalta kahta vaihtoehtoa, joissa molemmissa tuulivoimalat liitetään verkkoon Suurilan sähköasemalla. Vaihtoehto SVE2 sijoittuu osan matkaa Metsähallituksen hallinnassa olevan, suojeluun varatun kiinteistön 480-419-4-70 välittömään läheisyyteen. Suojeluun varatun kiinteistön sijoittuminen sähkönsiirtoreitin läheisyyteen tunnistetaan YVA-ohjelmassa (kpl 15.1.4) ja se tullaan huomioimaan suojellullisesti merkittävän kohteena.

Metsähallitus huomauttaa, että voimajohtokäytävän sijoittuminen suhteessa em. suojeluun varattuun kiinteistöön esitetään YVA-ohjelmassa suurpiirteisellä kartalla eikä käytävän tarkkaa sijoittumista ole mahdollista sen perusteella tarkasti arvioida. Metsähallitus katsoo, että voimajohtokäytävän sekä siihen rajautuvan, suojeluun varatun kiinteistön luontoarvot tulee kuvata kattavasti YVA-selostuksessa tai sen tueksi laadittavassa luontoselvityksessä.

Vaikutukset virkistyskäyttöön

Karhunperärahkan ympäristö on tunnistettu Varsinais-Suomen maakuntakaavassa virkistyskäytön kannalta merkittävään vyöhykkeeseen ja alueelle sijoittuu Marttilan Korven eräreitistöön kuuluvia ulkoilureittejä. Osa ulkoilureitistöistä kulkee valtion luonnonsuojelualueella ja Metsähallitus on tehnyt niistä käyttöoikeussopimuksen reitistön ylläpitäjän kanssa. Ulkoilu- ja retkeilykäytön lisäksi Metsähallituksen hallinnoimalla alueella on merkitystä hirvieläinten metsästyksen kannalta ja alueella on voimassa olevia metsästysvuokrasopimuksia paikallisten metsästysseurojen kanssa.

Metsähallitus katsoo, että suunniteltu hanke tulee muuttamaan alueen yleis- ja maisemakuvaa rakentamattomasta suo- ja metsäalueesta teolliseksi ympäristöksi. Metsähallitus katsoo, että luonnonympäristön muuttumisella voi tässä tapauksessa olla YVA-ohjelmassa (kpl 18.2.2) esitettyä suurempi vaikutus alueen virkistyskäyttöön,

koska ihmiset tulevat alueelle erityisesti nauttimaan luonnosta. Tämä tulee ottaa huomioon arvioitaessa hankkeen virkistyskäyttövaikutusten merkittävyyttä.

Lausunnon on valmistellut maankäytön erityisasiantuntija Asko Ijäs Metsähallituksen luontopalveluista.

Turussa 16.6.2026

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, luontopalvelut

Tiedoksi Metsähallitus

Väylävirasto Trafikledsverket

Lausunto

1 (4)

VÄYLÄ/4033/Vv-01.07/2026

22.6.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo
kirjaamo@lvv.fi

Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö 22.5.2026 (LVV-U/76282/2026)

Lausunto Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Väyläviraston lausuntoa Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Axpo Renewable Finland Oy suunnittelee Riuttamäen tuulivoimapuiston rakentamista Marttilan ja Kosken TI kuntien kuntarajalle. Tuulivoimahankealue sijaitsee noin 8 km Marttilan keskustasta itään ja noin 6 km Kosken TI keskustasta lounaaseen. Hankealuetta lähin kyläkeskusta on Kosken TI kunnassa noin 2,7 km etäisyydellä hankealueen pohjoispuolella sijaitseva Harmaa. Tuulivoimahankealue käsittää yhtenäisen alueen, jonka pinta-ala on noin 448 ha. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä maan pinnasta ja yksikköteho 6–10 MW.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaihtoehdossa VE1 hankealueelle sijoittuisi 8 tuulivoimalaa ja vaihtoehdossa VE2 6 tuulivoimalaa. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan myös nollavaihtoehtoa VE0, jossa tuulivoimapuistoa ei rakenneta.

Tuulivoimapuiston sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein. Hankealueelle rakennetaan sähköasema. Tuulivoimatuotantoalueella tuotettu sähkö siirretään ilmajohtolla sähköverkkoon. Hanke liitetään johdonvarsiliittymällä Suurilan sähköasemalle, joka sijaitsee Liedon kaupungissa noin 12,4 kilometrin etäisyydellä hankealueen luoteispuolella. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahta sähkönsiirron toteutusvaihtoehtoa. Vaihtoehdossa SVE1 toteutetaan 14,2 km ilmajohto verkkoonliityntäpisteeseen ja vaihtoehdossa SVE2 toteutetaan 15,6 km ilmajohto verkkoonliityntäpisteeseen.

Yhdystie 12321 on hankealueen länsipuolella noin yhden kilometrin päässä. Yhdystie 2407 on hankealueen itäpuolella reilun kahden kilometrin päässä. Yhdystie 12317 on hankealueen eteläpuolella noin 2,5 kilometrin päässä. Yhdystie 2264 on hankealueen pohjoispuolella noin kolmen kilometrin päässä. Lähin valtatie on valtatie 10 hankealueen pohjoispuolella noin 4,5 kilometrin päässä. Sähkönsiirron vaihtoehdot risteävät valtatie 10 ja yhdystien 2264, 12321 ja 12454 kanssa.

22.6.2026

Lähin tuulivoimaloiden komponenttien kuljetuksiin soveltuva satama on Porin satama. Satamasta hankealueelle on tunnistettu tieverkon kautta kulkeva kuljetusreitti, jonka pituus on noin 232 km ja joka edellyttää paikoin erikoiskuljetuksiin liittyviä järjestelyjä ja mahdollisia tieympäristön toimenpiteitä. Uusia huoltotieosuuksia rakennetaan tarvittaessa, ja niiden sijainnit sekä rakenneratkaisut täsmentyvät jatkosuunnittelun yhteydessä. Porin satamasta hankealueelle johtava erikoiskuljetusreitti hankealueelle kulkee seuraavaa reittiä: Valtatie 2 - Valtatie 10 - Seututie 224 - Yhdystie 12315 - Yhdystie 2407 - Hankaantie.

Liikennevaikutukset arvioidaan asiantuntija-arviona tarkastelemalla hankkeen rakentamisen ja toiminnan aikaisia kuljetuksia, niiden todennäköisiä reittejä sekä kuljetusmääriä suhteessa alueen nykyisiin liikennemääriin. Tarkastelu kohdistuu hankealueen lähialueen yleiseen maantieverkkoon ja hankealueelle johtaviin yhteyksiin. Lisäksi arvioidaan vaikutuksia rautatie- ja lentoliikenteeseen. Vaikutuksia tarkastellaan koko hankkeen elinkaaren aikana.

Rakentamisvaiheessa arvioidaan erityisesti materiaalikuljetukset. Lisäksi arvioidaan voimalakomponenttien ja voimajohto-osien erikoiskuljetukset, jotka voivat aiheuttaa paikallisia häiriöitä liikenteen sujuvuuteen. Arvioinnissa otetaan huomioon liikenneturvallisuus sekä tieverkon soveltuvuus rakentamisvaiheen liikenteelle. Lisäksi tarkastellaan kuljetusreittien varrella olevia häiriintymisherkkiä kohteita sekä mahdollisia tieverkon parantamistarpeita hankealueen ja päätieverkon välillä. YVA-selostuksessa esitetään yleisellä tasolla uusien teiden rakentamisen ja nykyisten yhteyksien parantamisen tarve.

Tuulivoimaloiden sijoittumista suhteessa liikenneväyliin tarkastellaan Liikenneviraston (2012) tuulivoimalaohjeen mukaisesti. Maanteiden läheisyydessä tehtävissä voimajohtotöissä noudatetaan Liikenneviraston (2018) Sähkö- ja telejohdot ja maantiet -ohjetta. Tasoristeyksien ylityksiä tarkastellaan Erikoiskuljetukset rautatien tasoristeyksissä -ohjeen (Väyläviraston ohjeita 8/2021) perusteella.

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

Tuulivoimaloiden sijaintia suhteessa liikenneväyliin ohjeistetaan Väyläviraston tuulivoimalaohjeessa (Liikenneviraston julkaisuja 8/2012), joka tulee huomioida voimaloiden sijoittamisessa. Ohje on päivityksessä. Tuulivoimalan vähimmäisetäisyys on voimalan kokonaiskorkeus (torni + lapa) + suoja-alue maantien keskeltä lukien.

Tuulivoimalahankkeen jatkosuunnittelun aikana on riittävän ajoissa kiinnitettävä huomiota tuulivoimalan osien varastoinnin ja kuljetusreittien selvittämiseen. Tuulivoimalakuljetukset vaativat aina erikoiskuljetusluvan. Erikoiskuljetusluvista lupaviranomaisena toimii Sisä-Suomen elinvoimakeskus. Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle tai mahdollisten tasoliittymien ym. parantamistoimille, kuten

22.6.2026

tasoristeyskansien vahvistamiselle ja leventämiselle, todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa sekä liittymien avartamista. Asian osalta tulee olla yhteydessä Lounais-Suomen elinvoimakeskukseen. Liittymäluvat maanteille myöntää Sisä-Suomen elinvoimakeskus.

Ensisijaisesti tuulivoimalakuljetukset tulisi suunnitella muuta reittiä kuin rautatien tasoristeysten kautta. Jos tasoristeyskäyttö lisääntyy tuulivoimaloiden rakentamisaikaisen liikenteen johdosta merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, on tienpitäjän haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava Väyläviraston lupa. Väylävirasto voi liittää lupapäätökseen tasoristeysrakentamista, uudenlaista käyttöä, kunnossapitoa ja poistamista sekä tasoristeyskäyttöön liittyvää tietä koskevia ehtoja, joiden toteutus kokonaisuudessaan tai osittain voi jäädä luvanhakijan vastuulle. Tasoristeyslupan tarpeesta voi olla yhteydessä Väylävirastoon, kirjaamo@vayla.fi. Lisätietoja tasoristeysten ylittämisen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen on ohjeessa: "Erikoiskuljetukset rautatien tasoristeyksissä" (Väyläviraston julkaisuja 8/2021 v3).

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: <https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen>.

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava elinvoimakeskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://ohjeluuttelo.vayla.fi/>).

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Lounais-Suomen elinvoimakeskus.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

22.6.2026

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikön päällikön sijaisena asiantuntija, ympäristö Mikael Takala ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

Jakelu Väyläviraston kirjaamo
Lupa- ja valvontaviraston kirjaamo

Tiedoksi Noora Huhtaniemi Lounais-Suomen elinvoimakeskus

LAUSUNTO RIUTTAMÄEN TUULIVOIMAHANKKEEN YVA-OHJELMASTA

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	Kallio Katri
Allekirjoitusaika	22.06.2026 13:23

Allekirjoittaja	Takala Mikael
Allekirjoitusaika	22.06.2026 14:21

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Riuttamäen tuulivoimahanke YVAO Väylävirasto lausunto.pdf (17f2fcf600059b932b9bef9d055cfdecbcfbfdd7f25d9242375dbc903bc1c800)
-----------	---

LAUSUNTO

24.06.2026

358/03.00.02/2026

Lupa- ja valvontavirasto

Lausuntopyyntö 21.05.2026, LVV-U/76282/2026

Ilmatieteen laitoksen lausunto Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Axpo Renewable Finland Oy suunnittelee enintään 8 tuulivoimalan rakentamista Kosken TI ja Marttilan kuntien rajalle. Tuulivoimahankealue käsittää yhtenäisen alueen, jonka pinta-ala on noin 448 ha. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 MW.

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Helsingissä, 24.06.2026

Annakaisa von Lerber
Säätutka-asiantuntija
Havaintopalvelut
annakaisa.von.lerber@fmi.fi

Maankäyttö ja ympäristö

29.6.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntö 22.5.2026 LVV-U/76282/2026

Axpo Renewable Finland Oy Riuttamäen tuulivoimahanke, Koski TI ja Marttila, YVA-ohjelma

Kiitos mahdollisuuksista lausua hankkeesta.

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.

Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liittymästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Riuttamäen tuulivoimahankkeen liityntäratkaisua tulee tarkentaa yhdessä Fingridin kanssa.

Tässä YVA-lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin teknisiin ratkaisuihin.

YVA- ja kaava-asiakirjoja koskevissa lausunnoissa Fingrid ottaa kantaa vain kantaverkkoon liittyviin asioihin ja vaikutuksiin. Tämä lausunto koskee siten ainoastaan Fingridin omistamia voimajohtoja ja toimintoja.

Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin toimintoja.

Pyydämme toimittamaan YVA- ja kaava-asioita koskevat lausuntopyynnot Fingridin kirjaamoon kirjaamo@fingrid.fi.

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Maankäyttö ja ympäristö

29.6.2026

YVA- ja kaava-asioiden yhteyshenkilö Fingridissä on Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
yksikön päällikkö

29.06.2026

BX6147
1389/10.02/2026

Lupa- ja valvontavirasto

PL 20
13035 LVV

1. Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö, 21.5.2026 / BX5655
2. LVV-U/76282/2026

RIUTTAMÄEN TUULIVOIMAHANKE, YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA, KOSKI TL JA MARTTILA

Lupa- ja valvontavirasto on 1. viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (2. viite).

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa enintään kahdeksan (8) tuulivoimalan rakentaminen Kosken TI ja Marttilan kuntien rajalle. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus maanpinnasta on enintään 300 metriä. Hankealueen pinta-ala on noin 450 hehtaaria.

Sähkön siirron osalta tarkastellaan kahta (2) eri vaihtoehtoa (SVE1 ja SVE2). Vaihtoehdossa SVE1 hankealueen pohjoisosasta alkava sähkönsiirtoreitti toteutetaan noin 14 kilometrin pituisella 110 kV voimajohdolla Liedossa sijaitsevalle Suurilan sähköasemalle. Vaihtoehdossa SVE2 hankealueen keskiosasta alkava sähkönsiirtoreitti toteutetaan noin 16 kilometrin pituisella 110 kV voimajohdolla Liedossa sijaitsevalle Suurilan sähköasemalle.

Yleistä Puolustusvoimien lausunnoista tuulivoimahankkeissa

Puolustusvoimat antaa erilliset lausunnot alueidenkäytön suunnittelusta ja tuulivoimahankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä. Logistiikkarykmentit (1.-3.) antavat lausunnot kaavoista sekä ympäristövaikutusten arvioinnista. Pääesikunnan operatiivinen osasto antaa tuulivoimatoimijoille Puolustusvoimien lausunnot tuulivoimahankkeiden hyväksyttävyydestä.

Puolustusvoimien lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on käsitelty hankkeen vaikutuksia Puolustusvoimien tutkien ja valvontajärjestelmien toimintaan sekä todettu Puolustusvoimien hyväksynnän olevan edellytyksenä tuulivoimahankkeen toteuttamiselle.

Puolustusvoimat on aiemmin antanut lausuntonsa hankkeen hyväksyttävyydestä, mutta voimaloiden määrä on lisääntynyt tämän jälkeen. Ympäristövaikutusten arviointiohjelman luvun 21.2.1 (Puolustusvoimien toiminta) mukaan vaikutusten selvittämiseksi pyydetään Puolustusvoimien pääesikunnalta lausunto sekä hankkeen edetessä ja voimaloiden tarkkojen sijaintien varmistuessa Puolustusvoimilta pyydetään uusi lausunto.

Puolustusvoimat muistuttaa, että jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyytensä mukaisista tiedoista, hankevastaavan tulee saada Pääesikunnalta uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista.

Ajantasaisiin hanketietoihin (tuulivoimaloiden lukumäärä, maksimikokonaiskorkeus, koordinaatit) perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytensä lausunto tulee saada ennen rakentamisluvan perusteena käytettävän kaavan hyväksymistä.

Lisäksi Puolustusvoimat kiinnittää huomiota arviointiohjelman luvussa 21.1.1 (Puolustusvoimien toiminta) esitettyyn seuraavaan mainintaan:

"Lähimmät puolustusvoimien toimintapaikat ovat noin 38 km hankealueesta luoteeseen sijaitseva Raasin ampuma-alue sekä noin 50 km hankealueesta luoteeseen sijaitseva Säkylän varuskunta- ja ampuma-alue."

Puolustusvoimat toteaa, ettei etäisyystarkastelu Puolustusvoimien kohteisiin ole tarpeellista osana ympäristövaikutusten arviointia. Täten Puolustusvoimat esittää, ettei edellä kuvattua sisällöltään osin virheellistä sekä asiakokonaisuuden kannalta tarpeetonta mainintaa sisällytetäisi ympäristövaikutusten arviointiselostukseen.

Yhteystiedot

2. Logistiikkarykmentti vastaa Puolustusvoimien alueidenkäytön edunvalvonnasta Varsinais-Suomen alueella. Lausuntopyynnöt ja kutsut neuvotteluihin tulee lähettää sähköpostilla kirjaamo.2logr@mil.fi tai 2. Logistiikkarykmentin esikunta (2LOGRE), PL 1000, 20811 TURKU.

Rykmentin komentaja
Kommodori

Mika Salin

Kiinteistöpäällikkö
Diplomi-insinööri

Maiju Kiviluoma

2. Logistiikkarykmentti
Esikunta
TURKU

Lausunto

3 (3)
BX6147
1389/10.02/2026

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI Sanna Mäkeläinen, Lupa- ja valvontavirasto

Asia: Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma, Axpo Renewable Finland Oy, Koski TI ja Marttila (LVV-U/76282/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Axpo Renewable Finland Oy suunnittelee n. 450 ha laajuiselle hankealueelle enintään 8 tuulivoimalan rakentamista Kosken TI sekä Marttilan kuntien rajalle. Suunniteltujen voimaloiden korkeus on 300 m. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon n. 14-16 km uudella 110 kV voimajohtolla Suurilan sähköasemalla.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa tehdään mm. pesimälinnustوسelvitys, metsäkanalintus selvitys, lintujen muuton seurannat, lumijälkiselvitys, saukkoselvitys ja suden ulvontakartoitus.

Riuttamäen tuulivoimahankkeella on potentiaalisesti merkittäviä luontovaikutuksia, jotka kohdistuvat erityisesti linnustoon, muuhun eläimistöön, luontotyyppeihin sekä suojelualueisiin. Vaikutukset syntyvät pääosin rakentamisvaiheen maankäytön muutoksista sekä käytön aikaisista häiriö- ja törmäysriskeistä. Hankealue on pääosin metsätalouskäytössä olevaa havu- ja sekametsää, mutta sen läheisyydessä sijaitsee arvokkaita suoluontokohteita ja Natura 2000 -alueita, erityisesti Karhunperänrahkan Natura-alue.

Kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin kohdistuvat vaikutukset ovat pääosin paikallisia ja liittyvät voimalapaikkojen, tieverkon ja sähkönsiirtolinjojen rakentamiseen, mutta sähkönsiirron johtoaukot voivat aiheuttaa pitkäkestoista elinympäristöjen muutosta metsäalueilla.

Linnustoon kohdistuvat vaikutukset ovat keskeisiä, tuulivoimalat voivat aiheuttaa törmäysriskejä sekä häiriöitä pesimä- ja muuttolinnustolle, erityisesti alueen läheisyydessä sijaitseville arvokkaille suo- ja lintualueille. Eläimistön osalta vaikutuksia voi aiheutua elinympäristöjen menetyksestä ja pirstoutumisesta sekä häiriöistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen turvaaminen on lainsäädännöllisesti velvoittavaa.

Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Luke huomauttaa, että luontoselvityksissä ei tulisi jättää kartoittamatta tavanomaisia metsäkohteita, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan. Hankealueelta saattaa jäädä tällöin laajoja alueita kartoittamatta. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa.

Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin: valumavesien ohjailu, ojien selkeytysaltaat, maansiirtotöiden ajoitus, voimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja huoltoteiden sijoitus alueelle on tehtävä lähivesistöt huomioiden.

Luke huomauttaa myös, että Natura 2000 -alueiden läheisyyteen sijoittuvassa tuulivoimarakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisiin herkkiin lajeihin, joiden tilankäyttö on laajaa ja/tai joiden laadukkaista elinympäristöistä on Suomessa puute.

Yhteisvaikutusten tarkastelun ei tulisi rajoittua muihin tuulivoimahankkeisiin vaan ennemminkin tulisi huomioida hankkeen vaikutukset yhdessä kaikkien sellaisten hankkeiden ja toimien kanssa, jotka voivat tarkasteltuun lajistoon vaikuttaa merkittävästi.

Riittämäen tuulivoimahankkeen yhteisvaikutukset muodostuvat pääasiassa hankkeen ja muiden alueen maankäyttömuotojen sekä energiainfrastruktuurin yhteisvaikutuksena. Vaikka lähialueella ei ole merkittävää määrää muita tuulivoimahankkeita, yhteisvaikutuksia voi syntyä erityisesti yhdessä olemassa olevien ja suunniteltujen sähkönsiirtolinjojen sekä muiden maankäytön muutosten kanssa.

Yhteisvaikutukset korostuvat linnuston osalta, koska useiden hankkeiden ja rakenteiden (tuulivoimalat, voimajohdot) yhdistelmä voi lisätä törmäysriskiä ja heikentää muuttoreittien sekä levähdys- ja pesimäalueiden laatua laajemmalla alueella kuin yksittäinen hanke. Yhteisvaikutukset voivat ilmetä elinympäristöjen pirstoutumisena ja häiriövaikutusten kumuloitumisena, erityisesti metsäalueilla ja suoympäristöissä. Tämä voi heikentää lajien liikkumismahdollisuuksia ja lisätä paineita suojelullisesti arvokkaisiin kohteisiin.

Natura 2000 -kohteiden osalta yhteisvaikutusten arviointi on keskeistä, sillä useiden samanaikaisten vaikutusten kumuloituminen voi heikentää alueiden suojeluperusteita, vaikka yksittäisen hankkeen vaikutus olisi rajallinen.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankkeen luontovaikutukset voivat olla paikoin merkittäviä, erityisesti suojeluarvoiltaan herkillä kohteilla. Vaikutusten merkittävyys riippuu lopullisesta sijoittelusta sekä lieventämistoimenpiteiden tehokkuudesta, ja se tarkentuu YVA-menettelyn jatkovaiheessa tehtävien selvitysten perusteella.

Luke huomauttaa, että kanalinujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys.

Yhteisvaikutusten tarkastelun ei tulisi rajoittua muihin tuulivoimahankkeisiin vaan ennemminkin tulisi huomioida hankkeen vaikutukset yhdessä kaikkien sellaisten hankkeiden ja toimien kanssa, jotka voivat tarkasteltuun lajistoon vaikuttaa merkittävästi. Lisäksi on tärkeää keskittyä ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Yhteisvaikutusten merkittävyys riippuu hankkeiden kokonaismäärästä, sijoittumisesta ja toteutustavasta. Vaikutukset voivat olla paikoin merkittäviä, erityisesti herkissä luontokohteissa, ja niiden ehkäiseminen edellyttää huolellista suunnittelua, vaihtoehtotarkastelua sekä lieventämistoimenpiteitä. Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin.

Nina Peuhkuri

Operatiivinen päällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.07.2026 klo 11:22:20.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi:

Lausunto Riuttamäen tuulivoima-alueen YVA-ohjelmasta

YVA-ohjelma on pääosin asianmukaisesti laadittu ja noudattaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) keskeisiä vaatimuksia. Asiakirja on rakenteeltaan kattava ja siinä käsitellään lain edellyttämiä keskeisiä osa-alueita.

YVA-ohjelman taulukossa 5 (s. 35) on esitetty virheellisesti, että YVA-menettelyn soveltamisraja on vähintään kymmenen tuulivoimalaa. Voimassa olevan lainsäädännön mukainen raja on vähintään viisi (5) tuulivoimalaa tai 45 MW:n kokonaisteho (laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017, liite 1, kohta 7 e).

Riuttamäen tuulivoimalahanke sijoittuu Marttilan kunnan kaakkoisosaan, jossa asutus on harvaa, mutta hankkeen lähialueella on kuitenkin sekä vakituista että vapaa-ajan asutusta. Alueen läheisyyteen sijoittuu myös seudullisesti merkittävä virkistysalue Marttilan korven eräreitistö. Hankealuetta ei ole nykyisessä tuulivoimamaakuntakaavassa merkitty tuulivoima-alueeksi.

Suunnittelualan eteläosa sijoittuu kahden luonnonsuojelualan väliin, joihin kohdistuvat vaikutukset on tutkittava huolella. Eteläisen osan läntiselle puolelle sijoittuu laaja Haapasuo. Haapasuo rajoittuu itäosassaan Marttilan kunnan omistamalle kiinteistölle, joka on ojitettu 1900-luvun puolivälissä. Marttilan kunta on suunnitellut alueen ennallistamista lähivuosina. Suunnittelualan lähistöllä sijaitsee ainakin yksi tunnistettu lähde. YVA-ohjelmassa on erityisesti tarkasteltava alueen pintavesien johtamista ja pilaantumisen ehkäisyä.

YVA-ohjelmassa sähkönsiirtolinjan (14–16 km, 110 kV ilmajohto) vaikutukset asukkaisiin jäävät selvästi tuulivoimaloiden vaikutusten arvioinnin varjoon. Sähkönsiirtolinja kulkee Härkätien kulttuurimaiseman sekä asutuksen läpi, ja sen vaikutukset voivat joissain tapauksissa olla merkittävämpiä kuin itse voimaloiden.

Sähkönsiirtolinja voi aiheuttaa seuraavia merkittäviä vaikutuksia:

- kulkee kiinteistöjen läpi ja voi rajoittaa rakentamista johtoalueella
- edellyttää laajoja hakkuualueita ja aiheuttaa metsäalueiden pirstoutumista
- muuttaa maisemaa pysyvästi
- heikentää alueiden virkistyskäyttöä
- jää pysyväksi infrastruktuuriksi myös tuulivoimaloiden mahdollisen purkamisen jälkeen

Sekä SVE1- että SVE2-vaihtoehtoissa sähkönsiirtolinja sijoittuu paikoin lähemmäksi asutusta kuin itse tuulivoimalat. Tästä huolimatta asukkaita eniten koskettavia vaikutuksia ei ole arvioitu samalla tarkkuustasolla kuin voimaloiden vaikutuksia. Sähkönsiirtolinja on määritelty osaksi hanketta YVA-ohjelman taulukossa 4, joten sitä koskee sama arviointivelvoite kuin koko hanketta. Reittien tarkastelussa on selvitettävä johtokäytävien leveys ja tarvittavat aluevaraukset ja alueen käyttömahdollisuudet siten, että haitta maanomistajille on mahdollisimman vähäinen. Edellytämme selvitettäväksi myös kolmatta vaihtoehtoa, jossa maankäytön kannalta ja maisemallisesti suositeltavampaa on maakaapeliratkaisu olemassa olevan infran yhteyteen.

Epävarmuustekijöiden arvioinnissa tulee noudattaa ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta sekä luonnonsuojelulain (9/2023) varovaisuusperiaatetta

siten, että merkittävien ympäristövaikutusten mahdollisuutta ei suljeta pois tieteellisen epävarmuuden perusteella, eikä epävarmuutta tule käyttää perusteena vaikutusten vähättelylle. Kaikki epävarmuustilanteet on arvioitava ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti. Arvioinnissa tulee esittää selkeästi, miten epävarmuustekijät on otettu huomioon vaikutusten arvioinnissa ja millä tavoin mahdolliset haitalliset vaikutukset on arvioitu.

YVA-ohjelma tunnistaa onnettomuus- ja poikkeustilanteiden riskit yleisellä tasolla, mutta ei sisällä systemaattista riskimatriisia eikä skenaarioanalyysiä. Riskiarviointia tulee täydentää siten, että se kattaa seuraavat kokonaisuudet:

- systemaattinen riskiluokittelu
- onnettomuusskenaariot, mukaan lukien pahin uskottava skenaario
- sammutusaineiden ja muiden kemikaalien ympäristövaikutukset
- pelastustoimien ympäristövaikutukset

Alle 1,25 kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista sijaitseville asuinrakennuksille tulee tehdä rakennuskohtainen vaikutusten tarkastelu meluun ja välkkeeseen liittyen. Tarkastelussa on myös tarpeen keskustella asukkaiden kanssa hankkeen vaikutuksista ja haittojen minimoimisesta.

Aihe: Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Axpo Renewable Finland Oy, Riuttamäen tuulivoimahanke, Koski TI ja Marttila
Lähetetty: 16.7.2026, 12.25.58
Mistä: Huhtaniemi Noora (Elinvoimakeskus)<noora.huhtaniemi@elinvoimakeskus.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Luokat: K2_Lotta

LOU/4338/2026
LVV-U/76282/2026

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Axpo Renewable Finland Oy, Riuttamäen tuulivoimahanke, Koski TI ja Marttila

Riuttamäen tuulivoimahankkeessa suunnitellaan enintään kahdeksan tuulivoimalan rakentamista sekä uuden 110 kV:n voimajohdon toteuttamista. Valtatie 10 kulkee noin 5 kilometrin etäisyydellä hankealueen pohjoispuolella ja hankealuetta lähimmät yhdystiet ovat mt 2407 ja mt 2264. Sähkönsiirtoreitti risteää valtatie 10 sekä useiden yhdysteiden kanssa.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on tunnistettu liikennevaikutukset arvioitavana kokonaisuutena. Hankealueelle kulku tulee lähtökohtaisesti suunnitella olemassa olevia maantieliittymiä hyödyntäen. Arviointiselostuksessa tulee esittää hankkeen rakentamisen aikaiset kuljetusreitit ja liikennemäärät sekä arvioida niiden vaikutukset liikenneturvallisuuteen, liikenteen sujuvuuteen ja tieverkon rakenteisiin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää erikoiskuljetusten reitteihin ja mahdollisiin tieverkon parantamistarpeisiin.

Voimajohdon rakentamisen vaikutukset maantieverkkoon ja johtolinjan rakentamiseen tarvittavat elinvoimakeskukselle tehtävät ilmoitukset ja luvat on hyvä selvittää arvioinnin yhteydessä. Johtolinjan ja pylväiden sijainnin tarkentuessa tulee kuulla Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastoa. Pylvää tulee lähtökohtaisesti suunnitella sijoitettavaksi maantien suoja-alueen ulkopuolelle, ja sijoittelussa on huomioitava myös mahdolliset erikoiskuljetusreitit.

Elinvoimakeskus katsoo, että arviointiohjelma luo pääosin riittävät lähtökohdat liikennevaikutusten arvioinnille. Arviointiselostuksessa tulee kuitenkin varmistaa, että hankkeen liikenteelliset vaikutukset ja mahdolliset tieverkkoon kohdistuvat muutostarpeet selvitetään riittävällä tarkkuudella.

Ystävällisin terveisin,
Noora Huhtaniemi
Liikennejärjestelmäasiantuntija

Lounais-Suomen elinvoimakeskus, liikenneosasto
työskentelypaikka Kulttuurikuja 1, 20800 TURKU
PL 20, 00072 Elinvoimakeskus
noora.huhtaniemi@elinvoimakeskus.fi

Aihe: VL: Lausuntopyyntö Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta, Koski TI ja Marttila
Lähetetty: 8.7.2026, 13.10.14
Mistä: Suutari, Milla<Milla.Suutari@lieto.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo
Kopio: Mäkeläinen Sanna (LVV); Tammi, Mervi

Luokat: K2_Sonja

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellei tunnista lähettäjä.
OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.
NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Hei

Viitaten lausuntopyyntöönne diaarinumero LVV-U/76282/2026, ilmoitan tiedoksi, että ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa ei ole huomioitu Liedon yleiskaavaa lainkaan. Liedon yleiskaavassa sähkönsiirtoreitistä alle 50 m päässä on merkintä luo, ”LIITO-ORAVAHAVAINTO, kohdemerkintä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue tai kohde. Aluetta ei saa muuttaa niin että heikennettäisiin todetun uhanalaislajin elinmahdollisuuksia”.

Ystävällisin terveisin

Milla Suutari
ympäristöpäällikkö

Kaupunkikehityspalvelut
050 307 2915
milla.suutari@lieto.fi

Liedon kaupunki | www.lieto.fi
Kirkkotie 13 | PL 24 | 21421 Lieto | Vaihde 02 4873 300

Lähettäjä: Laine Leila (LVV) <leila.laine@lvv.fi>
Lähetetty: torstai 21. toukokuuta 2026 9.24
Vastaanottaja: kirjaamo@fingrid.fi; ans@fintraffic.fi; lausunnot@gasgrid.fi; kirjaamo@fmi.fi; Kirjaamo (koski.fi) <kirjaamo@koski.fi>; kirjaamo <kirjaamo@lieto.fi>; kirjaamo@traficom.fi; kirjaamo.lounais-suomi@elinvoimaketus.fi; kirjaamo@luke.fi; Kunta (marttila.fi) <kunta@marttila.fi>; kirjaamo@metso.fi; kirjaamo.2logr@mil.fi; kirjaamo@erillisverkot.fi; kirjaamo@stuk.fi; museo.kirjaamo@turku.fi; kirjaamo@varsinais-suomi.fi; pelastuslaitos@varha.fi; kirjaamo@vayla.fi
Kopio: Mäkeläinen Sanna (LVV) <sanna.makelainen@lvv.fi>
Aihe: Lausuntopyyntö Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta, Koski TI ja Marttila

Hei,

Liitteenä Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö Axpo Renewable Finland Oy:n Riuttamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Koski TI ja Marttila.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 17.7.2026 mennessä sähköpostilla: kirjaamo@lvv.fi sekä tiedoksi sanna.makelainen@lvv.fi.

Arviointiohjelma ja lausuntopyyntö löytyvät sivuilta www.ymparisto.fi/riuttamaen-tuulivoimahanke-YVA.

Terveisin,

Leila Laine
Tarkastaja | Inspektör
Lupa- ja valvontavirasto | Tillstånds- och tillsynsverket
Ympäristöosasto | Miljöavdelningen
Yhdyskunnat ja infra

Puhelinnumero | Tfn: 0295 254 048
Postiosoite | Postadress: Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV
Käyntiosoite | Besöksadress: Opastinsilta 12 A, 2. krs., 00520 Helsinki

www.lvv.fi

LinkedIn: Lupa- ja valvontavirasto – Tillstånds- och tillsynsverket | Facebook: Lupa- ja valvontavirasto – Tillstånds- och tillsynsverket

Lupa- ja valvontavirasto on valtakunnallinen ja monialainen valtion keskushallinnon viranomainen, joka hoitaa useita aloja koskevia lupa-, valvonta-, rekisteröinti-, toimeenpano- ja ohjaustehtäviä.

Tillstånds- och tillsynsverket är en riksomfattande och sektorsövergripande myndighet som hör till statens centralförvaltning och som sköter tillstånds-, tillsyns-, registrerings-, verkställighets- och styrningsuppgifter inom flera verksamhetsområden.

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20
13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto Riuttamäen tuulivoimahankkeen (Koski TI ja Marttila) ja sähkönsiirron (Koski TI, Marttila ja Lieto) YVA-ohjelmasta, viite: LVV-U/76282/2026

Asia

Axpo Renewable Finland Oy on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Lupa- ja valvontavirastolle YVA-lain (252/2017) mukaisen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelman). Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta.

Hanke sijoittuu Kosken TI ja Marttilan kuntien rajalle, noin 6 kilometriä Kosken TI keskustasta lounaaseen ja noin 8 kilometriä Marttilan keskustasta itään. Hankkeen sähkönsiirtoyhteydet sijoittuvat lisäksi Liedon kaupungin alueelle.

Noin 450 hehtaarin laajuiselle hankealueelle suunnitellaan enintään 8 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 MW. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella 14–16 kilometrin pituisella 110 kV voimajohdolla, jonka liittymispiste on Liedon kaupungin koillisosassa sijaitsevalla Suurilan sähköasemalla. Uusi voimajohto pyritään rakentamaan osittain samaan johtokäytävään Fingrid Oyj:n Lieto-Forssa-voimajohdon kanssa.

YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 MW.

VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 6 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 MW.

Sähkönsiirto

SVE1: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon noin 14 kilometrin pituisella uudella 110 kV voimajohdolla, jonka reitti lähtee hankealueen pohjoisosasta. Liittymispiste on Liedon koillisosassa sijaitsevalla Suurilan sähköasemalla.

SVE2: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon noin 16 kilometrin pituisella uudella 110 kV voimajohdolla, joka reitti lähtee hankealueen keskiosasta. Liittymispiste on Liedon koillisosassa sijaitsevalla Suurilan sähköasemalla.

Lausunto**Hankkeen lähtökohdat**

Riuttamäen tuulivoimahankkeen suunnittelun lähtökohdissa (YVA-ohjelma s. 64, OAS s. 5) vedotaan Valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin (VAT) ja niiden osatavoitteeseen uusiutumiskykyinen energiahuolto.

Tämä on harhaanjohtavaa ja ristiriidassa sen kanssa, mikä alueelle on osoitettu Varsinais-Suomen maakuntakaavassa alueidenkäytön tavoitteeksi. Alue on maakuntakaavassa merkitty **Matkailun, retkeilyn ja**

virikistyksen kehittämisen kohdealueeksi ja sillä on lisäksi ohjeellisen ulkoilureitin maakuntakaavamerkintä. Hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Karhunperänrahkan Natura-alue sekä kaksi luonnonsuojelualuetta. Alueella on aktiivista ulkoilu- ja virkistystoimintaa, merkityt polkureitit ja laavuja.

YVA-ohjelmassa todetaan: 'Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän ylin taso, jota muut suunnittelutasot toteuttavat ja edistävät.'

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet konkretisoituvat pääasiassa kaavoituksen kautta, ja juuri maakuntakaavoituksella on tässä keskeinen rooli. **Maakuntakaavassa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on jo täsmennetty kaavamerkinnoilla paikallisiksi tavoitteiksi.** Riuttamäen tuulivoimalahanke ja sen tavoite ovat ristiriidassa maakuntakaavassa täsmennettyyn alueidenkäyttötavoitteeseen. Aluetta ei ole maakuntakaavoituksessa osoitettu uusiutumiskykyiseen energiahuoltoon, vaan se toteuttaa VAT-tavoitetta Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat.

Tällaisten alueiden tavoitteena on ([Valtioneuvoston VAT-päätös 14.12.2017](#)): **'Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.'**

Osayleiskaavoituksen tavoitteiden tulee noudattaa maakuntakaavan tavoitteita, jotka toteuttavat Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja osoittavat niille paikallisesti sopivia alueita. Tuulivoimalle on Varsinais-Suomen tuulivoimavaihe- ja maakuntakaavassa osoitettu muita mahdollisesti soveltuvia alueita toteuttamaan energiahuollon tavoitteita. Riuttamäen alueelle ei ole vaihekaavassa merkitty maakunnallisesti merkittävien tuulivoimaloiden aluetta eikä energiahuollon kohdemerkintää. Varsinais-Suomen maatuulivoiman päivitysselvityksessä vuonna 2025 Riuttamäen aluetta ei ole suositeltu maakunnallisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon, kuten ei myöskään aiemmassa tuulivoiman taustaselvityksessä vuonna 2011. Syynä ovat alueen luonto- ja virkistysarvot.

Riuttamäen alueella tavoitteena tulee olla maakunnallisesti määriteltyjen, VAT:ien ohjaamien tavoitteiden mukaisesti elinvoimaisen luontoympäristön säilyttäminen ja edistäminen, sekä virkistyskäytön edistäminen. **Riuttamäen tuulivoimalahankkeen ja osayleiskaavoituksen tavoitteissa ei pidä virheellisesti vedota VAT-tavoitteeseen, jota maakuntakaavassa ei alueelle ole suunniteltu.**

YVA-ohjelmassa sanotaan s. 69: *'Riuttamäen tuulivoimalahankkeen suhde maakuntakaavojen yleismääräyksiin: Voimalat tullaan sijoittamaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, Natura 2000 -verkoston alueiden, moreenimuodostumien ja seudullisesti merkittävien virkistysalueiden*

ulkopuolelle. Myös tämä on harhaanjohtavasti ja puutteellisesti kirjoitettu. Hankealue sijoittuu Natura- ja luonnonsuojelualueiden välittömään läheisyyteen eli vaikutusalueelle, sekä osittain merkittävälle virkistysalueelle. Voimaloiden lähellä on Paimionjokilaakso ja Hämeen Härkätien RKY-alue, joiden ylitse suunniteltu sähkönsiirtolinja kulkee, ja joiden maisemaan myös voimalat tulevat merkittävästi vaikuttamaan. Alle 20 kilometrin etäisyydelle voimaloista sijoittuu kolme VAMA-alueita: Paimionjokilaakson, Halikonjokilaakson ja Uskelanjokilaakson viljelymaisemat. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joihin suunnitelmassa vedotaan, edellyttävät VAMA- ja RKY-alueista huolehtimista. 300 m korkeiden voimaloiden sijoittuminen näin lähelle VAMA-alueita vaikuttaa todennäköisesti merkittävän haitallisesti alueiden maisemaan.

Hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Karhunperänrahkan Natura-alue (SAC-alue) sekä kaksi luonnonsuojelualueita. Alue on Kosken ja Marttilan kunnissa suurimpia yhtenäisiä metsäalueita. Ekologisten yhteyksien säilyttäminen on tunnistettu tärkeäksi luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa. Valtioneuvoston VAT-päätöksessä todetaan: 'Merkittävä osa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeistä luonnonarvoista samoin kuin arvokkaista yhtenäisistä luonnonalueista sijaitsee suojelualueiden ulkopuolella. Luonnon monimuotoisuuden edistämisen ja sitä koskevien kansainvälisten velvoitteiden kannalta on tärkeää, että luonnonarvot ja niiden kannalta tärkeät alueet ja ekologiset yhteydet otetaan huomioon alueiden käytön suunnittelussa eikä niitä pirstota tarpeettomasti muulla alueidenkäytöllä. Ekologisten yhteyksien merkitys on tärkeä myös ilmastomuutokseen sopeutumisen kannalta, koska ne mahdollistavat lajiston siirtymisen uusille elinalueille ilmaston lämmetessä. Kaupungistuminen, luonto ja kulttuurimatkailemisen kasvu, ihmisten vapaa-ajan lisääntyminen sekä luontoliikunnan tärkeä merkitys kansanterveydelle lisäävät virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden tarvetta. Tämän vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen kiinnittää huomiota laadultaan ja tavoitettavuudeltaan hyvien virkistysalueiden riittävyyteen ja virkistysyhteyksien jatkuvuuteen.' Maakuntakaavassa Riuttamäen alue on osoitettu juuri tähän käyttöön.

Metsäalue pirstoutuu, kun rakennetaan voimaloiden rakennuspaikan kenttäalueet, pystytysvaiheen nostoalueet, harusten kiinnityskohdat 100 m etäisyydellä voimalasta, sisäisen sähkönsiirron sähköasema, mahdolliset voimaloiden ulkopuoliset puistomuuntajat, huoltotiet, uudet tieyhteydet kuljetusreitille ja levennetään osien siirtoon tarvittavat tiealueet. Lisäksi 110 kV voimajohtolinja vaatii 26–42 m leveän puuttoman johtoaukean ja reunavyöhykkeet 10 m molemmin puolin. YVA-selostuksessa tulee esittää itse voimaloiden tilatarpeen lisäksi kaiken niihin liittyvän tekniikan ja rakentamisen tilatarve ja sijainnit, jotta ympäristövaikutukset voidaan arvioida. Metsäalueen pirstoutumisen vaikutukset elinympäristöjen pirstoutumiseen ja niiden häviämiseen rakentamisen ja käytön aikana tulee arvioida huolella. Erityisesti ekologisten yhteyksien säilymisen merkitys Natura- ja luonnonsuojelualueiden ja niiden läheisten metsäalueiden välillä tulee huomioida ja arvioida hankkeen vaikutus näihin yhteyksiin ja eliöstölle.

YVA-ohjelmassa s. 32 todetaan, että *'Rakennusvaiheen tarvitsema alue määräytyy valittavan voimalamallin ja sen kokoamistekniikan perusteella. Voimalapaikalla on pystytyksen ajan myös noin 6 x 200 m väliaikainen alue nostureiden ja voimalaosien kokoamista varten. Osaksi tämä on aluetta, josta on hakattu puut rakentamisen ajaksi ja rakentamisen jälkeen alue voi palata entiseen käyttöön.'* Sama koskee väliaikaista työmaaparakkialuetta. Tasoitettu, tiivistetty, murskeella päällystetty alue, josta on poistettu orgaaninen pintamaa-aines ja ehkä syvempäänkin riittävän kantavuuden aikaansaamiseksi, sekä rakentamisessa mahdollisesti käytetty maanrakennuskankaita (eli muoveja) ei palaudu ilman ennallistamistoimia metsämaaksi. Silloinkin aikajänne metsän kasvun ja metsäeliöyhteisön palautumiselle on hyvin pitkä, paljon pidempi kuin voimaloiden elinkaari 25–30 vuotta. Näiden alueiden kohdalla tulee YVA-selostuksessa esittää ennallistamistoimenpiteet ja huomioida muutoksen suuruutta arvioitaessa muutoksen pitkäaikaisuus. Kaikista hankkeen rakennuspaikoista, joilla tehdään pintamaan poistoa, massanvaihtoja, louhintaa ja alueen päällystämistä soralla tai kivimurskalla, tulee esittää arvio toteutettavista muutoksista, esim. massanvaihtojen määrästä ja laadusta, ja huomioida YVA:ssa muutoksen pitkäkestoisuus, mikäli maa halutaan palauttaa metsäksi.

Metsänpoiston vaikutuksissa on esitettävä ja arvioitava myös se osuus hankealueella, joka on nyt hakkuuaukeana tai taimikkona, mutta jonka hankealueella ei voi antaa metsittyä, toisin kuin talousmetsänhoidossa.

Hankealue rajautuu osittain Karhunperänrahkan Natura (SAC) -alueeseen, joka on suojeltu luonnonsuojelulailla. Osa hankealueesta sijoittuu osittain Natura-alueen ja luonnonsuojelualueen väliin. Karhunperänrahka ja Juomakivenrahka kuuluvat valtakunnalliseen soidensuojelun perusohjelmaan. Kuparimäen metsät kuuluvat vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Euroopan unioni pyrkii pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden kadon alueellaan. Yksi tärkeimmistä keinoista päästä tavoitteeseen on Natura 2000 -verkosto. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa heikentää merkittävästi. Natura-alueen luonnonarvoihin todennäköisesti merkittävästi vaikuttavista hankkeista ja suunnitelmista on tehtävä ns. Natura-arviointi. Riittämäen tuulivoimahankkeesta Natura-arviointi tehdään YVA-menettelyn yhteydessä. Natura-arvioinnissa erityinen huomio on kiinnitettävä ekologisiin yhteyksiin lähialueiden kanssa ja elinympäristöjen pirstoutumisen vaikutuksiin.

Teiden rakentaminen ja leventtäminen alueella vaikuttaa huomattavasti pintavesien kulkuun sekä saattaa muuttaa osaltaan koko maastotyyppiä riippuen siitä, miten veden johtaminen toteutetaan ja miten hulevedet käsitellään.

Lisäksi etenkin rakentamisvaiheessa on kiinnitettävä huomioita maamassojen siirtoihin ja vaihtoihin niin voimalapaikoilla kuin rakennettavien ja parannettavien teiden kohdalla. Tällä hetkellä alue on lähes kokonaan koskematonta metsä- ja suoaluetta, jossa ei vieraslajeja ole.

Linnusto

Karhunperänrahka on rajattu maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi (MAALI), johon kuuluvat Haapasuo, Juomakivenrahka, Orhijoenrahka-Linnussuo-Karhunperänrahka. Hankealue ja sähkönsiirtoreitit sijoittuvat lisäksi kurjen päämuuttoreiteille. Lähistöllä (6,6, km) sijaitsee merkittävä hanhien kevätmuuttoalue, Vähä-Sorvaston MAALI-alue. Alueen linnusto, varsinkin pesimälinnusto, tulee selvittää huolella. Voimaloiden, sähkönsiirtolinjan ja elinympäristöjen pirstoutumisen vaikutukset linnustoon tulee selvittää huolella, samoin voimaloiden vaikutus muuttavien lintujen käytökseen ja mahdollisuuteen käyttää lähistön levähtämisalueita.

Pintavedet

Pintavesien osalta arvioinnin painoarvoa on nostettava YVA-ohjelmassa esitetystä. Voimala-alueen, teiden ja sähkönsiirron rakentamisen, purkamisen ja alueiden ennallistamisen vaikutukset pintavesiin, erityisesti hankealueen ja Natura-alueen soihin ja Paimionjokeen on arvioitava huolella. Rakentamisen ja maanmuokkausten aikana aiheutuu kiintoainekuormitusta ja valunta muuttuu. Samoin metsänpoisto lisää valuntaa ja kiintoainekuormitusta. Muutoksia aiheutuu myös purkamisesta ja ennallistamisesta, jolloin mahdollisesti myös muokataan maata ja tehdään massanvaihtoja. Erityisesti vaikutus suojelualueiden soiden vesitaseeseen ja vedenlaatuun on arvioitava huolella.

Sisäisen sähkönsiirron järjestelmät

YVA-ohjelmassa s. 33 kerrotaan, että sisäisen sähkönsiirron vaatimat kaapelikaivannot ovat 1,5–2 m leveitä, ja että rakentamisvaiheessa tilantarpeen sanelee työkoneiden vaatima tila. Todetaan, että *'Niitä osin kuin tuulivoimapuiston sisäinen sähkönsiirto poikkeaa tielinjoista, on kaapelikanavalle raivattava tila metsään.'* Tilantarve, etenkin metsään raivattaessa, tulee olemaan selkeästi leveämpi kuin 2 m, ehkä jopa 4–5 m. YVA-selostuksessa tulee esittää tarkempi suunnitelma kaapelikaivantojen sijainnista, metsään raivattavien kaapelikanavien reiteistä, raivattavasta leveydestä ja arvioida niiden ympäristövaikutukset.

Lisäksi kerrotaan, että *'Sähkönsiirron järjestelmiin kuuluvat myös puistomuuntajat, joita rakennetaan tarvittava määrä. Nämä muuntajat muuttavat voimalan tuottaman jännitteen keskijännitetasolle. Valittavasta voimalatyypin mukaan muuntajat sijaitsevat joko voimalan konehuoneessa, tornin alaosan erillisessä muuntamotilassa tai tornin ulkopuolelle sijoitettavassa muuntamokopissa. Sisäisen sähkönsiirron järjestelmiin kuuluu myös sähköasema, joka rakennetaan hankealueelle.'*

Muuntajien sijoittelu ja lukumäärä tulee täsmentää YVA-selostukseen, samoin niiden sisältämän öljyn määrä. Öljyn määrä tämän kokoluokan laitoksissa voi olla huomattava ja on otettava huomioon YVA- ja riskinarvioinnissa.

Sisäisen sähkönsiirron sähköaseman sijainti tulee täsmentää, samoin kuin sen vaatima metsäala, sähköaseman vaatimat uudet huoltotiet ja sähköaseman sisältämä öljy. Nämä on sisällytettävä hankkeen YVA-selostukseen.

Ulkoinen sähkönsiirto

Sähkönsiirron osalta YVA-ohjelmassa selvitetään kahta vaihtoehtoa, SVE1 ja SVE2. SVE1-vaihtoehdossa joudutaan johtoaukean tieltä kaatamaan metsää 3 km matkalta, ja SVE2 vaihtoehdossa 2 km matkalta. SVE1 kulkee kallioisessa maastossa 800 m ja SVE2 kohdalla matka on 1,2 km. 110 kV voimajohtolinja vaatii 26–42 m leveän puuttoman johtoaukean ja reunavyöhykkeet 10 m molemmin puolin.

YVA-ohjelmassa sähkönsiirtoreittien sijainti esitetään luonnosmaisesti. YVA-selostuksessa tulee täsmentää sähkönsiirtoreittien kulku ja YVA kohdentaa täsmennetylle reitille.

YVA-ohjelmassa s. 33 todetaan, että voimajohtojen siirtojännite, pylvästyypit ja johtoalueen leveys tarkentuvat suunnittelun edetessä. Nämä asiat, ja erityisesti johtoaukean leveys, tulee tarkentaa kuitenkin jo YVA-selostukseen, jotta YVA:ssa voidaan sähkönsiirtoreittien vaikutukset arvioida luotettavammin. Johtoaukean rakentamisessa ja metsänpoiston vaikutuksissa on esitettävä myös se osuus, joka on nyt hakkuuaukeana tai taimikkona, mutta jonka johtoaukealla ei voi antaa metsittyä, toisin kuin talousmetsänhoidossa.

YVA-ohjelmassa ei ole myöskään esitetty voimajohtolinjan kallioiseen maastoon pystyttämisen tapaa, mikä on myös täsmennettävä YVA-selostukseen ja arvioitava kallioon kajoamisen ympäristövaikutukset.

Kumpikin sähkönsiirtoreitti SVE1 ja SVE2 ylittävät Paimionjoen ja Hämeen Härkätien RKY-ympäristön (Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö). Suunnitelluilla sähkönsiirtolinjoilla tulee todennäköisesti olemaan merkittävät kielteiset vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön.

YVA-selostukseen on täsmennettävä joen ylitysten/alitusten kohdat, menetelmät ja arvioitava vaikutukset huolella vuolejokisimpukalle ja muulle jokielöstölle sekä maisemalle ja kulttuuriympäristölle.

YVA-selostukseen tulisi sisällyttää suunnitelma ja arviointi sähkönsiirtoreittien toteuttamisesta maakaapelina ja Paimionjoen alittamisesta suuntaporauksena.

Kemikaalit ja kaasut

Kemikaalien määrissä tulee YVA-selostuksessa esittää voimaloiden sisältämien kemikaalien lisäksi myös muuntamoiden ja sisäisen sähköaseman sisältämät öljyt ja muut kemikaalit.

Arvioinnissa tulee huomioida poikkeustilanteiden ja onnettomuuksien vaikutukset alueiden pinta- ja pohjavesiin ja suoalueisiin.

Maaliskuussa 2024 voimaan astuneessa uudessa F-kaasuasetuksessa on määritetty, että SF₆- eli rikkiheksafluoridikaasun käytöstä ollaan siirtymässä pois uusissa laitteissa kokonaan vuoteen 2035 mennessä vaiheittain. Ko. kokoisissa käyttökielto astuu voimaan jo 1.1.2030. Lainsäädännön

tavoitteena on ehkäistä kasvihuonekaasujen päästöjä ilmakehään. Riuttamäen YVA-ohjelmassa on kuitenkin mainittu, että SF₆-kaasua käytetään sähkönsiirtoon liittyvissä rakenteissa. Tämä herättää kysymyksen, että onko suunnitelmissa käyttää jo kerran purettuja tuulivoimaloita. Mikä on tällöin voimaloiden kunto, miten ne tarkastettu tai huollettu, mikä on odotettavissa oleva käyttöikä, mitä ongelmia voimalan uudelleen kokoaminen voi aiheuttaa, voidaanko niissä käyttää regeneroitua tai kierrätettyä SF₆:sta. Ja miksi ei käytetä jo olemassa olevaa SF₆-vapaata tekniikkaa. YVA-arvioinnissa on syytä selvittää myös tämä asia.

Purkaminen

YVA-ohjelmassa ei esitetä suunnitelmaa tuulivoimaloiden purkamisesta ja hankealueen ennallistamisesta tuulivoimaloiden tultua elinkaarensa päähän. Purkamisvaihe, sen maankäyttötarve, alueen ennallistaminen ja näiden ympäristövaikutukset tulisi myös kuvata ja arvioida YVA-selostuksessa.

Osallistuminen

Riuttamäen tuulivoimalahankkeen vaikutusalueen asukkaille ja maanomistajille tiedottaminen on ollut puutteellista. Julkisten kuulutusten ja yleisten keskustelutilaisuuksien lisäksi hankkeesta tulee tiedottaa vaikutusalueen asukkaille ja maanomistajille suoraan kirjeitse vaiheissa, joissa on mahdollista antaa mielipide kaavoitushankkeesta, YVA-menettelystä, ja mahdollisissa myöhemmissä luvanhakuvaiheissa.

YVA-arvioinnin painotukset

Riuttamäen tuulivoimahankkeessa todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia kohdistuu useaan osa-alueeseen. YVA-arvioinnissa ja -selostuksessa seuraavien osa-alueiden painotus tulee olla merkittävä (punainen väri taulukossa s. 154):

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

- hankkeen ristiriita maakuntakaavaan merkityn, VAT:eista johdetun alueidenkäyttötavoitteen kanssa

Maisema ja kulttuuriympäristö

- sähkönsiirtoreitti kulkee Paimionjoen ja Hämeen Härkätien RKY-alueen poikki
- 300 m korkeiden voimaloiden vaikutus läheisiin VAMA- ja RKY-alueisiin

Melu ja Väike

- lähialueen vakituisten ja vapaa-ajanasukkaiden kannalta melun ja välkkeen vaikutus on todennäköisesti merkittävä

Linnusto**Muu eläimistö****Suojelualueet ja muut luontoarvoltaan merkittävät kohteet****Ihmisten elinolot, viihtyvyys ja virkistyskäyttö**

Seuraavien osa-alueiden painotus arviointivaiheessa ja YVA-selostuksessa tulee olla mahdollisesti merkittävä (keltainen väri taulukossa s. 154):

Pintavedet

- rakentamisen, purkamisen ja rakennettujen alueiden ennallistamisen vaikutukset lähistön pintavesille, suoalueille ja Paimionjokeen (vedenlaatu, valumien muuttuminen)

Liikenne

- rakentamisen ja purkamisen aikainen liikenne

Yhteisvaikutukset maisemaan ja luontoon

- jo 10 kilometrin vaikutusalueen sisälle osuu useampi eri vaiheessa oleva aurinkovoimalahanke, olemassa olevat Verhonkulman tuulivoimalat sekä vetypuutkihankkeen linjaus

Yhteenveto

Riittämäen tuulivoimahankesuunnitelma sisältää monia epätarkkuuksia ja avoimia kohtia, jotka vaikuttavat esimerkiksi hankkeen maankäyttötarpeeseen rakentamis- ja purkamisvaiheissa. Valittavilla teknisillä ratkaisuilla saattaa olla hyvinkin erilaiset ympäristövaikutukset. Myöskään haitallisten vaikutusten ehkäisy- ja lieventämiskeinoja ei voida luotettavasti esittää ja arvioida, jolleivät sijoittelut, linjaukset, tekniikat ja koot ole tiedossa. Luotettava YVA vaatii suunnitelman täsmentämistä. **Hankesuunnitelmaa tulee kommentoiduilta osilta täsmentää YVA-selostukseen ja arvioida ympäristövaikutukset täsmennetyt suunnitelman pohjalta.**

YVA-selostuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hankkeen ristiriitaan maakuntakaavassa ilmaistuun alueen VAT-tavoitteeseen, ja hankkeen vaikutuksista Natura- ja luonnonsuojelualueiden ekologisiin yhteyksiin lähistön metsäalueiden kanssa, alueen tunnistettuun luonnon monimuotoisuuteen sekä linnustolle tärkeisiin alueisiin. Hankkeen vaikutukset alueiden virkistyskäyttöön, lähialueiden vakituisille ja vapaa-ajan asukkaille sekä Härkätien RKY-alueeseen ja Paimionjoen VAMA-alueeseen tulee arvioida huolella.

Lähteet

Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017
[Varsinais-Suomen tuulivoimaselvitys 2010-2011](#). Varsinais-Suomen Liitto.
[Varsinais-Suomen tuulivoimavaihemaakuntakaava](#)

Helinä Mäkelä

johtava ympäristönsuojelutarkastaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

This document contains 8 pages before this page

Dokumentet inneholder 8 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 8 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 8 sider før denne side

Detta dokument innehåller 8 sidor före denna sida

Helinä Leena-Maija Mäkelä

Kosken TI kunta, FI02130079, Härkätie 5, 31500, KOSKI TL

01107f3d-35e6-48ff-bbbe-24db842795ae - 2026-07-17 13:48:31 UTC +03:00

BankID / MobileID - c67074aa-8748-463e-b531-55506987621a - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmitteckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS KEVYT TUNNISTAUTUMINEN

Asiakirja Koski TI ja Marttila, Axpo Renewable Finland Oy:n Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA ohjelma on allekirjoitettu Turun kaupungin X-Sign palvelussa.

ELECTRONIC SIGNATURE LIGHT AUTHENTICATION

The document Koski TI ja Marttila, Axpo Renewable Finland Oy:n Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA ohjelma has been signed using the City of Turku's X-Sign service.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	Paula Saarento
Allekirjoitusaika	12.08.2026 09:33

Allekirjoittaja	Ville-Matti Rautjoki
Allekirjoitusaika	12.08.2026 14:00

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Koski TI ja Marttila, Axpo Renewable Finland Oyn Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma.pdf
-----------	--

Turun kaupunginmuseo

12.8.2026

Dnro 3214-2026
(11 01 00)Lupa- ja valvontavirasto
PL 20
13035 LVV

kirjaamo@lvv.fi

Koski TI ja Marttila, Axpo Renewable Finland Oy:n Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma

Viite: LVV-U /76282/2026

Valmistelijat: Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo/tutkijat Sanna Sausaluoma ja Milla-Lotta Kemiläinen

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausuntoa Axpo Renewable Finland Oy:n Riuttamäen tuulivoimahanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Hankkeessa suunnitellaan tuulivoimapuiston rakentamista Marttilan ja Kosken TI kuntien rajalle. Tuulivoimahankealue sijaitsee noin 8 km Marttilan keskustasta itään ja noin 6 km Kosken TI keskustasta lounaaseen. Hankealue käsittää noin 448 ha kokoisien yhtenäisen alueen. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW. Tuotettu sähkö siirretään 110 kV ilmajohtolla sähköverkkoon Suurilan sähköasemalle, joka sijaitsee Liedon kaupungissa noin 12,4 kilometriä hankealueesta luoteeseen.

Arviointimenettelyssä tarkastellaan vaihtoehtoja VE0 (hanketta ei toteuteta), VE1 (Rakennetaan enintään 8 tuulivoimalaa), VE2 (Rakennetaan enintään 6 tuulivoimalaa), sähkönsiirron vaihtoehtoa SVE1 (Uusi noin 14,2 km ilmajohto rakennetaan hankealueen pohjoisosasta Suurilan sähköasemalle. Rakentamisessa pyritään hyödyntämään olemassa olevaa Fingridin Lieto-Forssa johtokäytävää) sekä sähkönsiirron vaihtoehtoa SVE2 (Uusi noin 15,6 km ilmajohto rakennetaan hankealueen keskiosasta Suurilan sähköasemalle. Rakentamisessa pyritään hyödyntämään olemassa olevaa Fingridin Lieto-Forssa johtokäytävää).

Alueellinen vastuumuseo arvioi hanketta kulttuuriympäristöön mahdollisesti kohdistuvien vaikutusten osalta.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Hankealueen ja suunniteltujen sähkösiirtoreittien arkeologista kulttuuriperintöä koskevat tiedot eivät ole ajantasaiset (arkeologinen inventointi teetetään kesän 2026 aikana). Hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön ei voida arvioida ennen arkeologisen inventoinnin valmistumista.

12.8.2026

Dnro 3214-2026
(11 01 00)

Suunniteltujen sähkösiirtoreittien länsipää kulkee hyvin lähellä kiinteää muinaisjäännöstä 1000094849 Lieto Sudenhäntä (historiallisen ajan rajakivi). Mikäli reittiä ei voida muuttaa siten, että se sijoittuu vähintään 20 m etäisyydelle rajakivestä, hankkeella arvioidaan olevan negatiivinen vaikutus kyseiseen arkeologiseen kohteeseen.

Luvussa 7.1.8 Maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, on esitetty Varsinais-Suomen maakuntakaavojen yhdistelmässä huomioituja merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Listausta on syytä vielä täydentää, maakuntakaavassa huomioitujen sr-, srr- ja sra-kohteet löytyvät kulttuuriympäristön liitetaulukkoasteesta

<https://varsinais-suomi.fi/wp-content/uploads/2025/11/Liitetaulukkoaste.pdf>

Rakennuskannan inventointia hankealueella ja sen ympäristössä on tehty vuosina 1997 ja 2006, joten inventoinnit ovat jo vanhentuneet. Lisäksi alueen läheisyydessä on rakennetun ympäristön kohteita, joita ei ole lainkaan inventoitu. Ajankohtainen tieto alueen rakennetun kulttuuriympäristön arvoista on tarpeen, jotta hankkeen vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön on mahdollista arvioida. Siksi rakennusinventoinnit on syytä päivittää ja täydentää hankkeen keskeiseltä vaikutusalueelta.

Todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia hankkeesta saattaa seurata hankealuetta ympäröiville useille valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille sekä Marttilan ja Koski Tl:n alueiden valtakunnallisesti merkittävälle rakennetun ympäristön kohteille (RKY).

Museo pitää YVA-ohjelmassa esitettyjä vaikutustenarviointimenetelmiä maisemaan sekä kulttuuriympäristöön riittävinä. Havainnemateriaalin kattavuuteen ja laatuun on syytä kiinnittää huomiota, jotta vaikutukset arvokkaisiin kulttuuriympäristö- ja maisema-alueisiin sekä kohteisiin tulevat kattavasti esille.

Turun kaupunginmuseo
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
museonjohtaja

Ville-Matti Rautjoki

Turun kaupunginmuseo
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
yli-intendentti

Paula Saarento

Tiedoksi: Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
Marttilan kunta, kunta@marttila.fi
Koski Tl kunta, kirjaamo@koski.fi